

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.,
a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numele singuratici la 5 cr. se vînd la »Tipografia», soc. pe acțiuni

La brează!

..... Ca-și-când s'ar fi întemplat o poticnire în purtarea economiei. S'au făcut certe și dușmăni între frați, cărmăcii aceleiași moșii străbune. Certe provenite din miseriele omenești, din intrigile vecinilor și străinilor, și certedin lipsa de acord asupra felului de a purta economie în agrul strămoșesc al fraților.

Și s'au împrăștiat frații. Unii s'au retras dela chivernisire, în oraș, ca să-și vadă de alte daraveri. Alții au pribegit în străini, și s'au desbinat și acolo. Alții earăși plini de dușmănie s'au apucat să întemeieze altă economie, într'alt loc. Dar' cei mai buni au rămas credincioși, au apărut moșia, au susținut împreună toate greutățile, au plătit toate dările și aruncurile și au lucrat din răpădă, ca ogorul să nu înfelienească, să nu îmburuienască, ci arat și lucrat să fie, după vremuri și împrejurări, ca prețul moșiei să nu scadă.

S'au reorganizat chivernisirea sguduită în zilele de ceartă. S'au pus toate lucrurile la loc și toți lucrătorii în rînd, s'au dat porunci și dregătorii, și s'au făcut regulile și legi, ca să nu se mai întemple disordini, ca cei mai mici să se ridice peste cei mari, ba să se împotrivească lor.

Și noi am arat mai departe pe breazda cunoscută, căci ea însemnată este și de toți recunoscută e. Și am arat și am lucrat. Și am suportat toate necazurile, ce vremurile grele și dușmanii ni-au impus, mai mult ca înainte de aceea. Și n'am lăsat ogorul nelucrat, nesemănat; nici sămănăturile n'le-am lăsat neplivite; și pradă nu le-am lăsat, nici lăcomiei dușmănoase, nici năvălirilor sălbatice a joavinelor stricacioase. Și am lucrat vara și iarna, ziua și noaptea, pe ger și pe soare, în ploaie și în vînt. Și neconținut am dat jertfe de bani și de muncă, căci multe piri ni-s'au făcut și multe aruncuri au aruncat asupra noastră cei-ce de veacuri cu ură au privit moșia noastră, îngâmfaiți stăpînitori de pe moșia de-alături, cari ar voi să ne ștergă din cartea vieții, ca să ocupe ei colinele și văile, luncile și rozoarele peste cari noi sîntem azi de veacuri stăpîni!

Și greu ne-a fost să luptăm între două focuri, și cu dușmanii îngâmfaiți, și cu frații cei certați, dar' am luptat.

A trecut multă vreme de când dăinuiește această luptă grea, care ne-a consumat atâtea forțe bune și ne-a primejduit atâtea recoalte roditoare.

Pare-că în cele din urmă s'au săturat și frații certați de atîta ură zădărnice și pustie, fără scop și fără roade. Căci ce roade bune ar pute aduce o ceartă între frați?

Și se dau semne, și vin scrisori și rețaze, și se povestesc din gură în gură lucruri..., „că nu mai merge așa“, „că a sosit vremea să ne tragem seama“, „că trebuie să ne reculegem și umăr la umăr, braț la braț să ne punem ca să readucem stări normale, stări perfecționate și mai cu scop la chivernisirea moșiei noastre.

Sînt înveselitoare aceste vești. Nu mai de nu ar rămîne simple ori chiar amăgitoare povești.

Dornici să ne vedem întăriți, dacă se poate o întăritură, dornici să ne vedem mulți împreună la muncă și la luptă, cu bucurie primim pe toți cei-ce cu inimă curată și sinceră revin la moșia părăsită de ei. Nu e mare, nu e bogată, dar' e a noastră, din străbuni rămasă. Să cer jertfe mari spre a o susține și multe cheltuieli spre a o purta. S'au schimbat vremile, a înaintat lumea și noi trebuie să ținem pas cu ea, ca să nu ne calce în picioare.

Trebuie să aplicăm toate mijloacele și instrumentele moderne, și trebuie să lucrăm cu mai mult zel și cu mai multă forță.

Și spre acest scop lipsă avem de bună înțelegere spre bună lucrare înainte.

...În familie s'au produs certe, dar' lucrul a mers înainte. Cărmăcii credincioși au rămas la postul lor, și plugarii au arat înainte cu plugul vechiu și în breazda veche. Cine dorește muncă, cine înțelege spor și bunăstare, ridicarea moșiei și înflorirea ei, să vină la brează, să vină la ogașa părăsită. Căci munca e multă și muncitorii sînt doriți de toți.

Sibiu, 9 Nov. n.

Situația în Austria. Comisiunea bugetară a parlamentului din Viena a luat în dezbateri provisoriu. Ieri s'a ținut ultima ședință, în care se sperează, că s'au așezat tractările. Cum se vorbește în cercurile politice, Baden sperează, că în ședința de noapte, ce se va ține mâine, Mercuri, provisorul va pute fi trecut în a doua cetire.

Alegerea de președinte al reichrath-ului se va face mâine. Singularul candidat e Abrahamovits, prim-vicepreședinte va fi Kramars, de al doilea vicepreședinte se va alege probabil Fallinger din partidul catolic popular. La locul al doilea de vicepreședinte e candidat și Szerjancsics, deputat slav. sudic. Alegerea lui

e însă dubie, pentru-că nu s'ar vedea cu ochi buni, ca toate cele 3 locuri prezidiale să fie ocupate de Slavi.

„Replica“ nu „Memorandul“. Din ignoranță ori din viclenie și rea credință, ziarle ungurești pun pe Jeszenszky, — faimosul Jeszenszky! — fost procuror în procesul Memorandului și nu al Replicii. Am mai trecut peste aceasta — intenționată ori inconștientă — greșală, cîtă vreme ea s'a mîrginit la foile ungurești, adăugându-i noi cîte o scurtă apostrofă. Acum însă, cu mirare, o găsim și în coloanele unor ziare românești și încă în primi-articoli! La naiba, asta nu se mai poate tolera. Așa de slabi s'au fîm în istoria noastră contemporană, încît o vicleană gazetă ungurească să fie în stare a ne înșchimba cunoștințele în chiar contrarul lor? Așa mult a trecut dela procesul Memorandului, încît memoria să-și deneghe serviciul, când e vorba de a se ști cine a funcționat acolo, în decurs de 3 săptămîni, ca procuror? Doar' dl Vita Sándor s'a făcut atunci celebru și talmaciul Lehmann s'a eternizat prin traducerea sale cadente: *pro-to-fis-cal-ul Vita...*

Poate să fie în interesul guvernului maghiar de a falsifica istoria, ca să prezenteze pe favoritul său Jeszenszky într-o lumină și mai patriotică, punându-l ca o lumină în cadrul umbroz (cât pentru ei) al Memorandului, cu care „iredentiști“ au fost alergat la „Împăratul Austriei în Viena“... Dar' nu e în interesul nostru de a se a doua această patriotică minciună. Și dacă cumva cineva ar avea oarecare interes la aceasta, nu are nici un drept, chiar și când ar fi anti-memorandist...

Să nu ușurăm dușmanului situația, și când între noi nu am fi chiar prieteni.

Colonisările fao fiasco. Ne-am ocupat și noi mai înainte cu colonisările ce se fac cu deosebire printre Românii din Binat și Câmpie, cu scop de maghiarizare. Am prezis atunci, că cu toată risipa, ce o face statul pentru coloniști, nu credem să ajungă la „creangă verde“ cu modul său de colonizare. Acum se anunță un mare fiasco al unei astfel de colonii.

Gazeta Transilvaniei primește din Sarmășul de pe Câmpie știrea, că coloniștii unguri, așezați acolo de trei ani, pe moșia contelui Teleky, care a fost cumpărată de către stat pentru colonizare, nici n'au știut și nici n'au fost harnici a lucra pămîntul. Astfel ratele către erar n'au fost plătite, ear' în cele din urmă erarul i-a improcesuat. Coloniștii vîzându-se în strîmtoare, au început a-și vinde vitele și bucatele și — „paci ti-i calea Pârle“, au luat-o la tălpășiță, făcînd executorul are ce le căuta urma. Alții vor p'eca la pri-

măvară, așa că din 110 de familii colonizate, nu vor rămîne mai multe de 20.

„Așa știu risipi maghiarizatorii averea statului — scrie cor. „Gazetei“. — Casele coloniștilor au fost clădite cu spese mari, fiecare casă fiind socotită în 800 fl. Stăpînitorii prefer să le lase să se dărîme, de at să le dea în folosință locuitorilor români. Din mica noastră comună peste 40 de familii românești, sărace, fără case și moșii, au părăsit comuna, fiindcă statul nu le a dat nici atîta loc, ca să-și facă o casușă, pentru-ca să aibă pe cine maghiarisa“.

Frumoase succese de colonizare și... maghiarizare!

Cinism și cutezanță.

„Revue d'Orient et de Hongrie“ scrie în ultimul număr și ea despre decorarea lui Jeszenszky, și întrece cinism și cutezanță și pe Jeszenszky. Eitice scrie acest organ de un caracter semi-oficios:

„Di Jeszenszky ocupă o înaltă poziție, el se bucură în Ungaria de vii simpatii din partea tuturor și își are fără îndoială un loc marcat printre persoanele cu drept la o distincțiune onorifică.

Și dacă el este consilierul baronului Baffy în afacerile cari privesc naționalitățile, el împlineste o datorie de patriot, care datorie nu revine judecării unui străin, pe care un suveran străin nu are nici să o aproabe, nici să o desaproabe. Și dacă a plăcut Regelui României să dea o decorațiune dlui Jeszenszky, el de sigur n'a avut intențiunea de a judeca conduita, ce acest funcționar a arătat în funcțiunile sale; din contră el a voit să marcheze, într-o formă cam surprinzătoare, că afacerile naționalităților, dirijate de dl Jeszenszky constituiesc o afacere internă a Ungariei, afaceri care interesează pe cutare zeos ministru de justiție.

Frește, că tribul iredentiștilor nu așa înțelege lucrul; ei s'au înroșit de mînie, știind că funcționarul decorat de către regele României a rostit rechisitorul contra autorilor faimosului Memorand (Greșit: „Replica“ nu Memorand. R. „Trib.“) în care subdiții ungari și-au expus durerile înaintea „Împăratului Austriei“. Mai e lipsă să repetăm, că Regele României n'avea să-și bată capul cu aceea, că oare cum un procuror reg. unguresc a validat legea ungur și a înfierat flagrantă violare a acestei legi?

Și totuși e posibil, ca un deputat român să anunțe o interpelație în această chestiune. Dar' ceea-ce e străin, absurd, e că un membru al camerei ungurești, dl Nic. Șerban, deputat de naționalitate română să aibă ideea, proastă, de a interpela guvernul ungar asupra

unui act al Regelui României. Act nu există nici măcar o umbră de logică, și dl Șerban de sigur nu aspiră ca să fie luat în serios cu chestiunea sa“....

Chestiunea fumană.

În ședința dietei.

În ședința de Sămbătă a dietei ungare s'a desbătut petiția orașului Fiume, cel mai interesant obiect din acea ședință. Fiume, cere în această petiție, ca proiectul despre introducerea procedurii criminale să se modifice astfel, ca în toate afacerile de presă să nu judece tribunalul din Budapesta, ci tribunalul din Fiume. Pretinde totodată, ca legile maghiare în acest oraș maritim ungar să se introducă numai cu învoirea reprezentanței orașenești.

Referentul comisiei petiționare a propus punerea la dosar a acestei petiții, pentru-că Fiume pretinde dreptul de sancționare al legilor ungurești. Atrage atențiunea asupra tonului petiției, care e așa de cutezător cum e neobișnuit înaintea parlamentului ungar. De altă parte e întărită, de vreme-ce legea despre introducerea procedurii criminale e deja sancționată.

Petițiunea se cetește, ca să se vadă acel ton neobișnuit. E ascultată cu viu interes, mai ales de către opoziție. Se face mișcare în toate părțile, când petiția amenință, că patriotismul Fiumei se poate clătina.

Thaly Kálmán a scuzat cu multă simpatie pe fumanii. Nu crede, că patriotismul Fiumei se poate clătina. Desaproabă tonul, totuși în ce privește autonomia zice, că petiția are multă dreptate. Deși dieta nu e obișnuită cu astfel de ton în petițiile municipiilor, Fiume nu e de același rang cu celelalte municipii, despre ce se poate convinge dieta din marca separată a Fiumei, luată în marca țerei. Simpatia elementului italian de pe țărmul maritim e scumpă, pentru-că e singurul bastion în fața curentului Slavilor dela sud. Primește propunerea comisiei. Hordaschy Nádor aproabă direcția, dar' nu metodel guvernului de a introduce legile ungare în Fiume. Nu se poate concede, ca legile să se primească numai cu aprobarea reprezentanței. Aceasta nu e compatibil cu poziția de drept public a Fiumei și peste tot cu unitatea statului. Stat în stat nu poate exista.

Bathányi Tivadar, deputatul Fiumei, într-o vorbire insuficientă apără dreptul și patriotismul fumanilor. Vorbește despre schimbarea venită în poziția de drept a Fiumei prin legea de introducerea procedurii criminale. Mai nainte guvernul a căpătat impunități legislative, ca legile să le extindă prin ordonanțe cu modificările necesare, după ascultarea reprezentanței. Legea din chestiune

FOIȚA „TRIBUNEI“.

„...„tribuna“

Budapesta, Noemvrie n.

Subiectul acestei foisoare a fost tractat încă într'un admirabil articol al prietenului P. din „Dreptatea“ (toți prietenii mei scriu admirabil), eu însă îl voi tracta din alte puncte de vedere.

*

E vorba adecă despre tabla de marmură „Iustitia regnorum fundamentum“, inscripția de pie memorie a Curiei, care de prezent e aruncată într'un colț din curtea universității.

Adecăteala cum vine vorba asta?

Una din două: sau cei dela curie au crezut, că inscripția nu mai e de lipsă și au aruncat-o pur și simplu, sau — ceea-ce e mai probabil — inscripția însăși, vîzînd că e superfluă și desconsiderată și-a luat catrafusele și s'a cam mai dus.

Putîndă bunăvoință de imaginație, mă rog, și puteți vedea înșiv, cum peatra de marmură — după o cugetare profundă — ia suprema deciziune, de a lua lumea în cap. Și într-o bunăseară — când n'o vede nimeni — după efortări teribile se desprinde din zid — și cade cu sgomot pe stradă.

Dar' sgomotul n'a atras atențiunea nimărui... marmora se reculege și se, title tiptil-tiptil se nu strice liniștea celor-ce dorm.

Ați văzut?!

Cearcă la mai multe porți, cari erau închise, pe urmă când poarta universității era deschisă, de ce se nu între?

A intrat, mă rog, și s'a așezat frumos într'un colț, în deplina convingere că, de aci înainte n'o s'o mai supere pe nimeni.

Vedeți-mă înțelegeți.

Vă asigur eu însă, că lucrul s'a întemplat la tot cazul noaptea, căci biata marmură, neputînd vedea în întunec unde-i capul și unde-s picioarele, s'a așezat — întors.

O „justiție“ eliminată d'la Curie, o justiție, care stă cu capul în jos și cu picioarele în sus, merită, vă întreb, o astfel de justiție să ne ocupăm cu ea?

Negreșit; și n'am mai avut simț de dreptate, dacă această ironie ni-ar lăsa în nepăsare.

Și dacă Daute ar trăi în secolul luminilor, el ar avea subiect de-a serie încă o — nu Divina Comedia — ci — Humana Comedia.

Dar' Dante nu mai trăiește, și admirabilul subiect rămîne pe seama noastră, a muritorilor de rînd.

Nu vom face politică, ci vom vorbi numai prietenește, intim. Politica e pe seama domnilor cu cap și cu gură mai mare — înțeleg domnii din sus de linie — noi, estia de sub linie, facem mai puțin sgomot, spunem

lucruri mai ușoare, deșteptăm gândiri mai intime. Distragem, rîdăm și — plîngem. Da, căte-odată plîngem.

Domnii din sus de linie s'au luptă în cîmpul deschis în fața furtunei de patimi și a vijeliei, noi, retrași sub adăpostul liniei, ședem în casă și povestim. Și numai când privim la geam vedem lupta de afară și auzim sgomotul vijeliei.

Dar' să revenim.

Inscripția noastră pe românește ar fi: Dreptatea e temelia statelor.

Foarte adevărat!

Dacă însă adevăr e, că dreptatea e temelie statelor, tot atît de adevărat e, că statul numai până atunci poate să subsiste, până-când temelie va rămîne la locul ei, căci dacă nu mai are temelie, pe ce va mai sta?

Și totuși „temelia“ statului nostru e părăsită și batjocorită, cu picioarele în sus și cu capul în jos!

Înch-puiți-vă o zidire întoarsă cu fundamentul în sus și cu coperișul la vale, înch-puiți-vă oameni, cari umblă ca acrobații pe ziduri, în-hipuiți-vă în fine o țeară întreagă întoarsă pe dos!

Nu ați ști, că oamenii acestia sînt ridiculi, că le lipsește cîte o doagă? Nu vi-se pare, că societății însăși îi lipsește ceva?

Nu ați ști, că oamenii acestia nu se vor pute înțelege, că relația dintre ei nu mai are sens, îndată-ce nu mai are-bază?

Nu vi-se pare, că zidurile acestei clădiri se vor pute cutropi, îndată-ce legătura

lor se slăbește prin smovarea temeliei comune?

Ei bine, gândiți-vă mă rog acum la temelie noastră, care nu mai e temelie, ci un obiect superfluu — întors pe dos.

Olată, mi-a dat prin minte, să mă rog frumos de peatra de marmură să se ducă ea-reși de unde a venit.

Dar' prea eram ridicul!

Știți, mă rog d-voastră, ce-i justiția?

Justiția e realizarea adevărului, ear' adevărul e vechic. Adevărul nu e nici dela Petru, nici dela Pavel, și dacă Petru sau Pavel au greșit în contra lui, n'au decît să se reîntoarcă tot ei la adevăr, ear' nu adevărul să se schimbe după mofuriile cine știe cui.

Adevărul e vechic; înzădar ne abatem dela el, mai iute s'au mai târziu earăși la el vom mai reveni. Tot astfel acul magnetic, după cîteva oscilațiuni de nesiguranță, se așază în direcția polului, care îl atrage.

Altă-dată „mi-a dat prin cap să întorc peatra în poziția ce i-se cuvine, că prea era ridiculă o justiție cu capul în jos.

Dar' era prea grea!...

Dacă ar veni mai mulți, dacă ar prinde toți deodată — cu puteri unite — oare ar pute-o întoarce?

La tot cazul; decît că între cei-ce vor ridica-o trebuie să fie și aceia, cari i-au cauzat măhnire, căci biata marmură în urma urmei tot-și merită satisfacție!

Și când temelie nu va mai fi întoarsă, ce cugetați, nu va fi mai bine atunci?

O basă comună și puternică ne-ar uni pe toți, cu aceleași drepturi și aceleași datorii, o basă care ar deștepta aceeași dragoste în fiii aceleiași Patrie—Mame.

Frumoasă perspectivă, atît de frumoasă... poate totuși fiindcă-i — imposibilă...

Adecă — pardon! Napoleon a zis, că cuvîntul „imposibil“ trebuie șters din dicționarul omenimei.

Și eu n'am voit să stric iluziile nimărui...

Îmi rezerv însă dreptul de a constata — drept încheiere — că „temelia“ noastră e întoarsă pe dos.

Și unde să te miri, că țeara întreagă e întoarsă pe dos, că oamenii nu se mai înțeleg unul pe altul; când unul spune una, celalalt înțelege alta, și când celalalt spune alta, înțelegem una.

Și după-ce la noi toate sînt întoarse, ar urmă, că și foiața aceasta s'o scriu de-a îndărătela ca Jidani.

Dar' am luat în considerare ochii cetitorilor și ochii cetitoarelor.

Căci, mă rog, e păcăt să-și strice cineva ochii, mai ales când ochii-s frumoși!...

Simin.

Însăși își anunță valabilitatea pentru Fiume. Ascultarea ulterioară a reprezentanței nu dă garanție suficientă pentru autonomie. Având în vedere, că guvernul va lua în considerare ce e just și drept pentru Fiume, e pentru trecerea la ordinea zilei. Desmintește mai multe păreri greșite despre Fiume. Nu e adevărat, că acolo trăiesc 18.000 Maghiari, că starea sanitară a orașului e miserabilă. Protestează contra afirmației, că Fiume ar vrea să încheie cu Ungaria numai căsătorie de interese. Niciodată nu a vrut să se despartă de ea, dar își apără autonomia asigurată în lege. Autonomia Fiumei, de mulți rău înțeleasă, consistă în aceea, că are guvernator, care e membru în casa magnaților, întrebuințează limba italiană în administrație și la justiție în prima instanță. Autonomia Fiumei e formulată în *statutul* ei. A mai luat cuvântul Lukdos Gyula, *Viscont*, *Sima* și ministrul Bánffy, care a declarat ca și Horánszky, că înainte de anchetă nu vrea să discute despre chestiunea fiumană.

Propunerea comisiei s'a primit cu mare majoritate și petiția Fiumei s'a pus la dosar.

În anchetă.

Continuarea discuției începute în dietă s'a urmat în ancheta, de atâtea vreme bucinată în lume. Ancheta s'a intrat în palatul ministrului-președinte la 4 ore, d. a. Au fost de față afară de reprezentanții diferitelor ministere, șeful de secție al atacurilor interne croate *Krajcsovic*, guvernatorul substituit al Fiumei *Gall Tibor* și primarul Dr. *Mayländer*.

Ancheta a discutat în chestiunea executării legii despre judecătoria administrativă în Fiume și extinderea dispozițiilor ce stau în legătură cu această lege.

Bánffy, ca president al anchetei, salută pe cei de față și declară, că introducerea în Fiume a proiectelor, cari servesc de basă dispozițiilor, nu vor știrbi autonomia, ci din contră vor extinde-o. Scopul acestei anchete e să iee în discuție proiectele acelea cu ascultarea reprezentanților guvernului croat, a guvernului și primarului din Fiume. Se va mai ține o anchetă, în care se va cere și părerea membrilor mai marcanți din reprezentanță și vicia publică a Fiumei, dar se alipește la punctul seu de vedere, ca reprezentanța ațare, în fața dispozițiilor legislației ungare, n'are nici o sferă de drept.

Dr. *Dárdai* referă, că în proiect autonomia fiumană a fost obiectul celei mai mari îngrijiri; la statorirea competenței judecătorești administrative în locul dispozițiilor din legile existente în Ungaria, s'au luat cele din statute. La alcătuirea comitetului administrativ, care e de a se institui în legătură cu judecătoria, încă s'au introdus elementele corespunzătoare din Fiume. Funcțiunile de inspector școlar și referent economic, care acolo lipsesc cu deservire, vor trebui să se sistematizeze. Limba de petrecere va fi maghiară sau italiană, exhibele pentru părți se vor da în italiană, procesul verbal se va redacta în ungurește. Competența comitetului administrativ se lărgeste și cu afaceri maritime.

Dr. *Mayländer*, podestă, declară că n'are mandat din partea reprezentanței, ca să o reprezinte la această anchetă, așa își spune numai *păreri individuale*. În meritul chestiei nu discută, pentru că a pus jurământ pe statutele Fiumei și de vreme ce proiectul luat în desbatere are intențiunea să scoată din putere o parte a statutului, nu discută, pentru că și-ar calca jurământul, dar s'a simțit dator să facă această declarație.

Bánffy observă, că l'a chemat numai ca primar și nu ca delegat al reprezentanței, vrea să-i audă numai păreri individuale. *Mayländer* accentuează din nou ce a spus mai înainte; judecătoria administrativă nu e altceva decât modificarea unei părți din statut. Reprezentanța nu-și arogă dreptul de legislație. Fiumanii primesc judecătoria, dar nu primesc comitetul administrativ. *Bánffy* susține, că Ungaria nu e legată de statute, comitetul e necesar ca parte întregitoare a judecătorei și el îl va introduce.

Și-au exprimat părerea și ceilalți reprezentanți ai ministeriilor interesate. Reprezentantul banului croat a declarat, că guvernul croat s'atătură la introducerea prin ordonanță și pe teritoriul Fiumei a legilor din chestiune. Ancheta a primit toate proiectele aduse în desbatere.

La sfârșitul discuției *Bánffy*, îndreptându-se către primarul Fiumei, a accentuat, că ar fi de dorit, ca executarea acestor legi să se îndeplinească cu învoirea Fiumei, dar împotriva Fiumei nu va putea împiedica executarea acelor. Rezistența pasivă — căci de altceva nu poate fi vorba — ar forța numai guvernul, ba ar putea fi și în detrimentul intereselor fiumane. Speră, că fiumanii bine informați încă se vor pune pe punctul lui de vedere, și la proxima anchetă li-se va da ocazie a se pronunța asupra modificărilor, ce

ar fi a se face conform relațiilor locale. Dar' principiul fundamental e, că executarea legilor nu se poate face obiect de discuție la nici un cas.

Cronică politică.

Goluchowski la Monza.

Părechea regală italiană a primit pe ministrul de externe *Goluchowski* cu multă distincție. Duminică, la 5 ore d. a., regele *Umberto* a primit în audiență pe *Goluchowski*, care era însoțit de prim-ministrul *Budini* și de ministrul de externe *Visconti Venosta*. S'a ținut o conferință mai lungă. Seara a avut loc un banchet de curte; contele *Goluchowski* ședea la locul de onoare de lângă regina. Regele a acordat oaspelui cordonul ordinului *Anunziata*. Noaptea la 11 ore, *Goluchowski* a plecat înapoi spre Viena.

Zădărnicierea demonstrației germano-austriace.

Demonstrația, ce plănuia să însceneze în favorul Nemților din Austria iredentista societate germană *Alldeutscher Verein* din Berlin — s'a zădărnici. Poliția berlineză a interzis deputaților austriaci *Wolf*, *Prade* și *Funk* participarea la adunarea de demonstrație, enunțând, că la casa de necesitate va folosi fața de numiți deputați dreptul *expulsării*. Procedura aceasta poliția și-a motivat-o cu aceea, că chestiunea limbilor e exclusiv afacerea internă a Austriei și ar produce resens, dacă s'ar amesteca în ea Nemții din imperiu. Afară de aceea e grav, că cei trei deputați numiți sunt membri chiar ai celei mai extreme opoziții din reichsrathul austriac, ceea ce ar avea de urmare, că participarea lor ar da un colorit foarte neplăcut decursului adunării.

Convocarea parlamentului german.

Foile berlineze vestesc, că parlamentul german e convocat în sesiune ordinară pe 30 Nov. c.

Se crede, că îndată după deschidere se va pune la tapet, pe lângă proiectul de buget, proiectul procedurii militare, care era să provoace demisia cancelarului *Hohenlohe*.

ASTRA.

Asociațiunea în Veștem.

— Raport special. —

Sibiul, 8 Nov. n.

Ieri și-a ținut despartământul Sibiul al „Asociațiunii” adunarea sa generală, în comuna granițerească *Veștem*. Adunarea se anunțase prin ziare cu un program variat și atrăgător, era vorba de trei disertațiuni; apoi aceasta ar fi fost prima adunare de când despartământul acesta s'a recules, și era curioasă lumea să-l vadă în largul activității sale. De aceea mulți au alergat din Sibiul la *Veștem*, care se vadă adunarea primului despartământ, care model ar trebui să fie pentru toate celelalte.

Durere, așteptările au rămas neîmplinite. Programul vast s'a redus binișor, ba într'un moment dat, în mijlocul ședinței poporul a părăsit adunarea (se ținea în biserică) și Sibiului am rămas noi de noi, în mijlocul bisericii din *Veștem*. Astfel partea principală s'a sfârșit foarte nemulțumitor pentru toți. Dar' cu atât mai mulțumitor a fost partea accidentală, banchetul etc.; un lucru, care s'a întemplat de altfel adese-ori pe la adunări de ale „Asociațiunii pentru literatură și cultura poporului român.”

Eată raportul despre această adunare:

La Veștem.

Ieri-dimineață, în vederea adunării despartământului, mai mulți Sibiului inteligenți au mers la *Veștem* pentru adunarea despartământului. Mi-am însemnat dintre acești domni numele următoare:

Ioan Papiu, protop., directorul despartământului; Dr. E. Cristea, secretarul despartământului. Apoi: Partenie Cosma, dir. „Albiinei” dimpreună cu preastimata doamnă Maria Cosma și gentilele d-soare Minodora și Hortensia, Iuliu Bardoși, inspect. școl. în pensiuine, Dr. Remus Roșca, dir. seminarei; Dr. Oct. Rusu, On Tilea, Ștef. Stroiă, Dr. E. Daiu, Dr. V. Bologa, Corn. Aiser, Ioan Simu, Vas. Dan, V. Popovici, Ilie Pop și mulți clerici din seminarul „Andreian.” Comuna *Veștem* e mare comună granițerească, locuită numai de Români. O stradă lungă de ambele părți ale drumului de țeară, cu căsuțe de peatră, destul de bune și grijite, poziție plăcută, pe loc șes, de-alături o mică colină, pe care stă pază biserică de peatră; în mijlocul comunei, un fel de trgușor, având un palat cu etaj, impunător de mândru, care este școala zidită sub baronul *Urs*, o bolțiță vis-à-vis, cancelaria comu-

nală alături — eată câteva icoane din *Veștem*, o comună cu vre o 1400 locuitori harnici și deștepți.

În biserică.

Toți cei sosiți mai de timpuriu la *Veștem* au alergat la sf. biserică, la liturghie. Biserica din *Veștem*, deși veche, e frumoasă. Zidită din peatră, spațioasă și curată dinlăuntru, ea are o poziție de sentință asupra satului întreg. În jur e cimiterul, în care se ved multe frumoase monumente, cruci de peatră cu inscripții.

Liturghia o celebrează parochul din loc, dl *Teod. Coman*. Clericii din Sibiul se constituie în cor și țin frumos strana. „Doamne miluește” — răsună frumos în biserică unită, obicinuită până aci cu „Doamne îndură-te spre noi”. „Duchul” cu „spiritul” se alternează fără nici un pericol ori conflict, și toți, fără deosebire de confesie, asistă cu pietate la slujba sfântă.

La sfârșit se servește un parastas.

În urmă preotul reamintește poporului ceea ce i'a vestit cu o săptămână înainte: „adunarea Asociațiunii” și-l roagă, ca la semnul ce se va da prin suarea clopotului să vină, să asculte învățăturile frumoase, ce i-le vor da „domnii”.

Urmează a se celebra cununia alor 4 tinere părechi și avem astfel prilej a observa unele obiceiuri.

Nuntași.

Eșind din biserică, pe stradă întâmpinăm grupe de ficioi și fete, nuntași, cari joacă cu foc la cetera unui Țigan. Ficioarii sunt încărcate foarte mult cu năfrâmi pistrui. Câte 4—5 năfrâmi poartă unul pe spate, aninate dinas. Ele zboară în vânt. Steagul este compus din vre-o zece năfrâmi mari. La mănunchiu un mare colac este așezat ca un uriaș inel pe parul steagului și un ficioi joacă cu trei fete, învîrtind acest steag la brâu.

Pe cap poartă căciule negre împodobite foarte pistrui, cu bande de multe culori și cu flori artificiale.

Pe strada principală — aproape unica — stă gata un cortez de nuntă, care se ducă o miresă în Mohu, comună vecină. Călăreții se întrec în fugă cu caii lor mici și mărnașii la pas. Cam stor în vânt năfrâmile de multe culori se alintă în urma lor, pistrui foarte, pe deasupra unor pistrui covoare de sub șea, și acești curteni ai mirelui-craiu, pare-că sunt niște șefi de popoare din povești, împodobiți peste măsură.

Dejunul

Reînțorși la cuartir — cancelaria dlui notar — un gustos dejun ne aștepta. Din îngrijirea generoasă a doamnei M. Cosma toate bunătățile, ce le poate procura „Concordia” — și sunt multe — ne așteptam pe mese lungi împastiate. A fost nu de puțin regăsit, consumat în toată concordia, ce se poate închipui între oameni conduși de devisa „literatură și cultura poporului român.”

Adunarea despartământului.

În sfârșit se aude clopotul bisericii sunând într-o duagă, ca și la alarm de foc Mergem earăși la biserică. În scurt poporul umple naia și tinda bisericii. Înaintea altarului este o masă a biroului și jur împrejur, prin strane și scaune membrii din Sibiul ai despartământului.

Președintele, dl director *Papiu*, deschide ședința cetind o vorbire potrivită. Figura venerabilă a protopopului și glasul lui blând și bun impresiune asupra poporului, deși cuprinsul vorbirei e pătuns de duchul resignațiunii.

Secretarul despartământului Dr. E. Cristea își citește raportul. În acest vast operat se confundă persoana cu oficiul, și lipsa de material oficios este suplinită din abundență cu teoriile subiective ale persoanei: O excursiune pe larg asupra culturii și literaturii noastre, premerge drept introducere la adevăratul raport. Dar' o introducere nepotrivită și neporționată. Nepotrivită, fiindcă nu era pentru mulțimea auditorului, nu era la obiect și era cu contradicții plină. Că inter arma silent mureas, desfurat pe larg, ca și-când în toial războiului politic n'am avé vreme și dispoziție de muncă culturală. Că suntem un popor de copii (teoria lui Hagdöu) cari suntem în fașe și la început în toate; că ziaristica noastră e slabă; cea de dincolo plină de certe personale și de partid; cea de dincoace monotona, conținând toate zările aceleși lucruri. Că ar trebui să se producă o mișcare mai vie, — adică tot nu suntem inter arma? — și o deșteptare și o însuflețire mai mare...

Aceasta e introducerea.

Raportul însuși? — S'au ținut 5 ședințe S'au dat protopopului din Sibiul 50 coroane, celui gr.-or. 30, celui gr.-cat. 20, ca să cumpere mi-se pare, cărți de școală în despartământ. Apoi, că în locul fostului secretar, pe care nu-l numește, s'a ales dl-Dr. Cristea.

La ordinea zilei: alegerea unei comisii pentru examinarea raportului. Dar' nu se

mai alege nici o comisiune. E frig și s'griburăm. Raportul se primește en bloc.

Un Țăran, *Irimie Milea*, salută pe domni din Sibiul prin câteva cuvinte frumoase, dar' cam întrerupte, fără nex. Omul nostru tînde a vorbi pe domnie, și s'abate dela graiul frumos al Țăranului nostru. Poate-că va fi fost și altă pricină.

Se propune o comisiune pentru înscriere de membri și încasarea taxelor. Sînt candidați notarul *Spornic* și încă doi-trei. Oamenii din *Veștem* protestează contra notarului. „Nu ne trebuie!” zic ei și propun pe Milea, oratorul de mai înainte, și pe Bozdoc, un fruntaș Țăran. Se primește. Notarul însă rămîne în comisiune.

Până-ce s'ar face înscrieri și încasări se cetește o disertație.

Dl *Romul Simu*, harnicul învățător din Sibiul cetește o disertație pentru popor. Cu graiul potrivit pentru Țăran, într'un stil limpede și atrăgător, dl *Simu* reușește a cuceri inimile ascultătorilor Țăran, cari îl ascultă cu multă plăcere.

A fost unicul punct pus potrivit în cadrul adunării și unicul care a lăsat o impresiune mulțumitoare.

Îndată după-ce se sfârșește disertația, dl notar *Spornic*, ca membru al comisiei, apelează la popor pentru a se înscrie, spunându-i condițiunile. Cuvintele călduroase rămân fără echou. Se înscriu de abia doi-trei înși. Se face o pauză, — înzădar. În sfârșit comisia raportează prin dl *C. Aiser* despre rezultat, arătând o sumă de peste 100 fl. încasată mare parte în Sibiul. Din *Veștem* s'a încasat doar 6—8 fl.

La sfârșit raportorul spune, că lista de înscriere rămîne deschisă.

Președintele anunță, că unii generoși membri din Sibiul au cumpărat mai multe exemplare din edițiunile „Asociațiunii”, ca să se distribuie gratuit în comună. Sînt vre-o 10 ex. din „Biografia lui Iancu”, vre-o 15 „Povești Ardelenesti” și vre-o 25 „Higiiena copilului”.

E vorba să se împartă aci între cei de față. Alții pledează să se dea autorităților locale.

Se predau vice președintelui sedrii școlastice, să le împarta la timpul seu celor vrednici.

Deodată, ca la un semn dat întreg poporului, barbați și femei, es din biserică, într-o clipeală, și rămânem noi de noi Sibiului, în mijlocul bisericii, asistați de câțiva fruntași ai comunei.

Impresiunea acestui eocod e penibilă. Se da cu socoteala, că neînțelegerile din comuna e pricina.

Prelegerea anunțată de Dr. E. Cristea nu se mai cetește. Unii zic că și așa s'a publicat în „Călimarul Arhidieceșan”, alți insistă să se dea la birou, ca să fie publicată în „Transilvania”.

Cu asta ședința și-ar fi epuizat ordinea de zi, dacă n'ar fi încă o propunere a dlui Dr. E. Cristea.

Cu o lungă motivare dînsul propune, ca despartământul să iee măsuri pentru a culege din comunele ce-i aparțin proverbele românești...

Dl Dr. V. Bologa aflat, că propunerea e foarte bună, și-i mai face îndată un aditament: pe lângă proverbe să se culegă și „ghicitoriile sau cîmăturile”.

Dl Dr. E. Daiu, combate propunerile. Din toate momentele adunării numai prelegerea dlui Simu o găsește ca potrivită scopului acestei adunări. Părăsirea ședinței din partea poporului o găsește simptomatică. Să vede, că adunarea nu-i ofere nimic atrăgător. Așa, „noi de noi” sibiului, am fi putut ține adunarea mai bine în Sibiul. Nepotrivită cu chemarea unui despartământ, găsește și propunerea făcută. Ar avé înțeles într-o adunare generală, cu scop de a iniția o atare lucrare sistematică pe întreg teritoriul „Astrei”, dar' nu într'un singur despartământ. Nu există o literatură de despartământ, ci numai o literatură românească. Propunerea i-se pare a fi făcută numai, ca să apară că totuși s'a făcut ceva.

Dl Part. Cosma e pentru propunere, dar' fără aditament dlui Bologa.

Se primește — și ședința se sfârșește, prin câteva cuvinte ale președintelui.

Parochul T. Coman regretă incidentul cu eșirea poporului, vrea să-l explice cu faptul, că sînt oșpeți în 5 case din sat, și învitat despartământul și pe anul viitor la *Veștem*, dar' într'un timp mai potrivit, nu în *Noembrie*.

Banchetul.

După puțină preumblare prin sat și o vizită la școala cea frumoasă și la fruntașul Bozdoc, ne reîntoarcem la cuartir, unde se face banchetul.

La 3 ore se începe masa. Sîntem mai numai Sibiului, afară de preotul, notarul, 2 învățători, sînt trei de toți și alți 2 fruntași. Masa servită e excelentă. Veselia e mare. Teo-

logii cîntă în cor frumos și vesel. *Vasilie Popovici*, tenorist, recunoscut, ne încântă cu câte un solo înduioșor de dulce, ca „Barbă lăutarul”, „Eu mă duc maico cu dor” etc... Toastele au fost numărate, vesele, spirituale („geistreich”) ear' unele și serioase, foarte serioase. A fost o petrecere vială, familiară, foarte plăcută. Așa, că dacă ar fi fost vorba numai de o excursiune la țeară, apoi excursiunea dela *Veștem* ar fi neuitată și remarcată cu drag în analele fiecărui participant.

În analele „Asociațiunii” însă, ea nu s'a putut înscrie decât cu regret. Rap.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 237) scrie despre *Afacerea Fessensky în dietă*, adușă de interpelația deputatului Șerban, care a avut fericita onoare a fi numărat între acei indivizi, cari caută tot contrastele și fac dintr-asta o ocupațiune pentru a-și câștiga pâinea de toate zilele. Bánffy prin răspunsul seu a ușurat foarte mult guvernului Sturdza problema față cu o eventuală interpelație în camera română.

— (nr. 238) în articolul *Vorbele și faptele regimului unguresc*, face asemănare între obăduirea lui Tisza și a lui Bánffy și apreciază cazul dlui Dr. A. Murășianu, care și-a făcut arestul de 8 zile, dictat de poliție, pentru-că pe baza legilor ungurești, a convocat o întrunire electorală.

— (nr. 239) începe un ciclu de articoli *Constatarele noastre* pentru a stabili responsabilitățile în flagranta călcare de lege cu oprirea întrunirii, convocată de Dr. A. Murășianu. Reproduce din apelația dată de Dr. Murășianu la 29 Oct. 1896 pasagele privitoare la afirmarea, că gruparea după naționalități a alegătorilor nu ar putea fi admisă.

Dreptatea (nr. 234) începe o serie de articoli sub titlul: *Ei ne ocărăsc pe noi*. În cel dintău se ocupă cu răspunsul lui Bánffy la interpelația lui Șerban. Așteaptă dela onorabilitatea ministrului-președinte, ca la proxima ocaziune să dea pe nume pe toți agtorii, de cari a făcut mențiune. Ear' dl Șerban ar face un bun serviciu, dacă ar interpela în această privință pe Bánffy.

— (nr. 235) în al doilea articol se ocupă cu grașiostățile lui Bartha Miklós din articolul „*As oldă rendel*”, publicat în „*Magyarország*”. Conclude, că para oamenilor a Bánffy și Bartha nu ne supără, nici nu ne va îndrepta, fiindcă eu e nici motivată, nici meritată din partea noastră.

CRONICĂ

Sibiul, 9 Nov. n. 1897.

Eșit din temniță. Dl Dr. Aurel Murășianu, proprietarul *Gazetei Transilvaniei*, a eșit Duminică seara din închisoarea dela căpitania orașenească a Brașovului, unde și-a făcut cele opt zile pedeapsă, ce i-s'au măsurat pentru „îndrăzneală” de a fi convocat o adunare de alegători români.

Post de medic român. Postul de medic al comunei curat românești *Rășinari* rămânând vacant, pretorul cercual eșerie concurs cu termenul ultim de 21 Noembrie n. Leafa medicului e 900 fl. și 80 fl. bani de cuartir. Atragere atenția medicilor români la acest post avantajos.

Dar școalei. Dl Ioachim Munteanu, preot în Gurariului, a dăruit 9 opuri valoroase pentru biblioteca școalei din *Tilișca*. Cu ocazia examenului din urmă asemenea a dăruit 4 ex. din „*Monografia comunei Gurariului*” spre distribuție elevilor eminenți. Pentru acestea, direcțiunea școlară li exprimă mulțumită.

Peștera Sinaiei. O importantă descoperire s'a făcut săptămîna trecută la peștera Sinaiei, Societatea Carpatină de sub presidenția arhimandritului Nifon, starețul mănăstirii Sinaiei, făcînd o excursiune la peștera Sinaiei, obășia Ialomiței, a descoperit o serie de grote, din cari una are 100 metri lungime, 40 m. lățime și 40 m. înălțime. S'a descoperit o altă grotă plină cu oșminte de animale sălbatice și o alta cu mii de stalactite. S'au mai descoperit două locuri subterane avînd fiecare o adîncime de șapte metri. Explorările continuă și ele promit a da rezultate senzaționale pentru lumea științifică.

Prezența guvernatorului Basarabiei la Iași. Ziarul ieșan *Opinia*, primește din Kișineu următoarele detalii interesante în privința neașteptatei misiuni a lui Constantinovici, guvernatorului Basarabiei, la Iași. Duminică încă, nu se știa nimic prin Kișineu despre această misiune. Prin localurile publice și chiar prin unele culise din clasele înalte ale marelui oraș basarabian, se discuta cu care-care ironie despre pregătirile ce se făceau la Iași pentru primirea monarhului din micul regat vecin, expresii consacrate prin sferile oficiale ruse mai înalte. Deodată, însă, pe la 9 ore seara, în clubul nobilime se răspîndește o veste: guvernatorul primise un ordin direct dela împăratul Nicolae, ca numai

„THE GRESHAM“ societate engleză pentru asigurarea vieții, în Londra, (intemeiată la 1848).

Dela 1 Sept. a. c. a introdus metoda nouă de

asigurare hipotecară,

care face posibilă fiecărui proprietar de pământ ori de casă, al cărui imobil e îngreunat cu împrumut hipotecar, ca prin contractarea unei atari asigurări de împrumut hipotecar în schimbul unei bagatele taxe să asigure familiei sale favorul, că în cazul dacă ar muri ori-când în decursul termenului de soluție a împrumutului, proprietatea îngreunată cu împrumutul hipotecar se rămână liberă de ori-ce însărcinare familiei.

Prin contractarea unei atari asigurări în schimbul unei taxe anuale foarte neînsemnate Societatea ia asupra-și obligațiunea, că în cas de moarte a contractantului, ce ar obveni, ori-când în marginea termenului de plată a împrumutului hipotecar, să plătească numai decât suma care îngreunează proprietatea la împrumut, care a dat împrumutul și să pună familia în posesiunea acelei proprietăți eliberate de datorii.

La contractarea acestei asigurări e cu totul indiferent, că oare împrumutul datorează de acum, ori e indiferent pentru-că taxa anuală se socotește numai pentru timpul restant.

Condițiile sunt clare și ușor de priceput pentru ori-cine. Procedura de contractare nu-i împuneată cu nici o greutate. [1957] 8—12

Informații mai detaliate dă:

Szepessy Lajos,

representantul pentru Ardeal al secțiunii hipotecare a societății engleze pentru asigurarea vieții „The Gresham“.

Cluj, Trencsén-ter Nr. 1, (casa proprie).

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Calindarul Poporului

pe anul comun

1898.

Anul XIII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Tipografia“, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poștă 25 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poștă 25 cr.

Cu șese ilustrațiuni!

Cuprinsul: Calindarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrilor. — Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — George Coșbuc (schită literară): „Nunta Zamferei“, „Noi vrem pământ“, „Murșul și Oltul“ (povești din popor), „Nemai una!“ (poesie), „Sălcia și plopul“ (legendă din popor), „Rugămintea din urmă“ (poesii) și alte „Poesii scurte“. — „Glume“. — „Mătuirea steaguului“ (schită istorică) de Petru Văcărescu. — Ioan Creangă (schită literară cu portret): „Povestea unui om leneș“ și „Oltenii din Iași“, „Rostiri, zicători, cuvinte“. — Th. D. Spărașcu (schită și două anecdote): „Mama Unguului“, „Jidanii și hoții“. — George Pop de Băsești (biografia cu portret). — „Cât de lungă se fie ziua, tot vine noaptea“, de doamna Columb. — „Castelul din Carpați“ (schită bibliografică) de Jules Verne. — „Răvașul nostru“, cronică întâmplărilor de peste an, de Ioan Scurtu cu următoarele porțiuni intercalate în text: Iosif St. Șulufiu, Ioan Hannia, Dr. C. Lueger. — Economie: „Despre dări și termene“, „Asigurarea contra focului și grindinei“, „Întreținerea pomilor“, „Povești“. — „Tirgurile din Ungaria și Transilvania“. — „Tirgurile din Bucovina“. — „Tirgurile (băciurile) principale din România“. — „Inserate“.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe poștă 25 cr.

La Librăria „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu,
se află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tinăr“ de Aloisius Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Predicări la moarte“, adică considerațiuni asupra maximelor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiuni de Bolanden (45 pag.) . . . fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressandt.

O casă nouă cu 3 odăi,

și
un local de prăvălie,

pe livadia „Conrad-Wise“

se vinde din mână liberă sau se dă în chirie.

Georg Lang, zidar.

[2227] 2—3

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de
Teodor Raica,

profesor de liceu.

Cuprinzând:

O gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de“

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografie“,

societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografie“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Un capitol din excelentul volum

„Paradoxe sociologice“

de
Max Nordau

● REPRIVIRE ●

Traducere

de
Rosmarin.

În acest capitol autorul descrie și combatte frivolitatea unei așa numite „mondaine“ și-și alimentează optimismul cu o reprivire asupra progresului, ce omenirea a făcut pe toate terenele științei.

Acest capitol stă cu vrednicie alături de cel despre „Naționalitate“, și e tot așa de frumos tradus, într-un limbaj dulce, ce reține toate finețele originalului.

Prețul broșurei este 20 cr.

Tocmai a apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu:

GESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

și

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

în

UNGARIA

de

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 85 cr. v. a.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de

Sava Popovici Barciuanu.

Edițiunea a cincea

revidată și completată

de

Dr. Danil Popovici-Barciuanu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

An eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Doriți se cetați

un interesant Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați“

— Roman din viața poporului românesc din Ardeal. —

de

Jules Verne.

Premiat de „Academia franceză“.

Traducere, — unica autorizată de editorul proprietar francez — făcută

de

Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII. pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 ilustrațiuni

admirabile, executate după oileuri din Paris.

Prețul:

Edițiunea populară: 80 cr. + 5 cr. porto postal.

Edițiunea de lux: 1 fl. 20 cr. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografie“, soc. pe acțiuni,

Sibiu, strada Poplăci nr. 15.

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scriserile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire“, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
- „Dan“, roman, editura librăriei E. Graev & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
- „Dan“, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. . . . . 64 cr.
- „Din goana vieții“, ediția III. (1895) . . . . . fl. 1.75.
- „Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
- „Icoane sterse“, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
- „Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 . . . . . fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltore“, nuvele, editura Miloșescu 1896 . . . . . fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom an trebuință să cunoască legea numită **veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare poporală a legii** amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-păra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.